

Prædiken til 2. søndag i fasten

Mark. 9, 14-29

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Markus: Da Jesus og Peter og Jakob og Johannes kom ned til disciplene, så de en stor skare omkring dem og nogle skriftekloge, som diskuterede med dem. Hele skaren blev grebet af ærefrygt, straks de fik øje på Jesus, og løb hen for at hilse på ham. Han spurgte dem: »Hvad er det, I diskuterer med dem?« Og en fra skaren svarede ham: »Mester, jeg har bragt min søn til dig; han er besat af en ånd, som gør ham stum. Hvor som helst den overvælder ham, kaster den ham til jorden, og han fråder og skærer tænder og bliver helt stiv. Jeg sagde til dine disciple, at de skulle drive den ud, men det kunne de ikke.« Da udbrød Jesus: »Du vantro slægt, hvor længe skal jeg være hos jer, hvor længe skal jeg holde jer ud? Kom herhen med ham!« Så bragte de ham hen til Jesus. Men da ånden så ham, rev og sled den straks i drengen, så han faldt om på jorden og lå og frådede og vred sig. Jesus spurgte hans far: »Hvor længe har han haft det sådan?« Han svarede: »Fra han var barn. Og den har mange gange kastet ham både i ild og vand for at gøre det af med ham. Men hvis du kan gøre noget, så forbarm dig over os og hjælp os.« Jesus sagde til ham: »Hvis du kan! Alt er muligt for den, der tror.« Straks råbte drengens far: »Jeg tror, hjælp min vantro!« Da Jesus så, at en skare stimlede sammen, truede han ad den urene ånd og sagde til den: »Du stumme og døve ånd, jeg befaler dig: Far ud af ham, og far aldrig mere ind i ham!« Da skreg den og rev og sled i ham og fór ud; og han blev som død, så alle sagde: »Han er død.« Men Jesus tog hans hånd og fik ham til at rejse sig op. Da Jesus var kommet inden døre og var alene med sine disciple, spurgte de ham: »Hvorfor kunne vi ikke drive den ud?« Han svarede dem: »Den

slags kan kun drives ud ved bøn.« Markusevangeliet 9,14-29

Det handler om tro – og om helbredelse ved bøn. Hvordan hænger det sammen?

I nogle religiøse samfund er det det, der bliver prædikeret om og forsøgt praktiseret. Tanken er den, at hvis man bare tror stærkt nok, så er man også i stand til at helbrede ved bønnens kraft. Nu er det hverken min opgave eller hensigt at afvise, at der *kan* ske helbredelser og mirakler, som vi er ude af stand til at forklare med videnskabelige metoder eller almindelig sund fornuft. Det er bare ikke det væsentligste, der er at sige om tro i kristendommen. Derimod er det værd at lægge mærke til, at de mennesker, som Jesus lod sig bevæge af eller ligefrem roste for deres store tro, altid var mennesker, der havde brug for hjælp, og som insisterede på, at der var hjælp at hente, når de henvendte sig til ham – og fik det. Den korteste bøn, vi møder i Det Ny Testamente, er den, vi hører her i dag: ”Jeg tror – hjælp min vantrol!” Her viser det sig, at tro ikke er en eller anden overnaturlig evne eller særlig egenskab, som vi må undersøge os selv for at finde ud af, om vi har. Den er heller ikke det samme som en mental kraftpræstation. Alt det er snarere overtro.

Manden, herimod, ved ikke engang, om han har en tro, der dur. Men den tro, han har, er skabt af to ting: For det første: en tillid til, at det overhovedet kan nytte at henvende sig med bøn om hjælp. Og for det andet: en nød, som kommer af, at der er noget – eller rettere: nogen – der betyder så meget i hans liv, at han faktisk er parat til at gøre alt, hvad der står i hans magt. Nød og tillid... Det er måske ikke lige det, der først ville falde os ind, når nogen taler om tro. Tro... Det lyder mere som noget, der får os til at stige i graderne og være lidt ovenpå. Noget, der gør os lidt mere uovervindelige og sikre og mindre udsatte for tilværelsens omskifte-

ligheder.

Det er, som når man indimellem kan støde på nogen, der siger: ”Gid jeg var troende...”, og det så lyder som om, at det netop er dét, man mest af alt længes efter: At være lidt mindre udsat, lidt mere uovervindelig. Og hvor kan man få fat i det henne? Er det en slags åndelig x-factor, som nogen fødes med, andre ikke?

Og så hører vi her om nød og om en mand, der er klar over, at der lige ved siden af hans tro er en vantrol, som han ikke kan overvinde uden hjælp. En far, der handler af omsorg for sit barn. Vedholdende og stædigt. Og det skal åbenbart gælde for tro. Og ja, sådan bliver livet her – og mennesker, der kommer os nær – en nøgle til tro. Det er gennem deres betydning for os – og vores betydning for dem, at livet, og troen med, får betydning. Det er ved at binde os til dem og livet her, at livet får betydning i evighed. Ganske vist er det ikke alle bønner, der ser ud til at blive hørt, sådan som det sker her. Men det skal ikke forhindre os at insistere og håbe på og handle for nogens ve og vel.

Og det er slet ikke så indlysende, som det måske umiddelbart kunne lyde. Der har nemlig været andre tider, hvor tilværelsen nu og her blev betragtet som et nødvendigt onde, der bare skulle overstås hurtigst muligt. Det gjaldt bare om at komme videre i en fart. Det egentlige liv ventede bag denne verdens tåge og jammerdal, som det ikke kunne svare sig at lægge for meget engagement i, da det hele alligevel før eller siden skal forgå, og mennesker ligeså. Hvorfor så bekymre sig så meget om denne verdens indretning med alt, hvad der følger med af samfundsinstitutioner og ydre ting. Sådan har man tænkt i perioder af kristendommens historie. Og sådan blev der også tænkt i den tidligste kristendom, i nogle af de be-

vægelser og strømninger, der var udbredt, men blev gendrevet som noget, der var i strid med kristen tros lære.

Nogle af dem var af den overbevisning, at den jordiske verden var frembragt af en ond skabergud, og at den egentlige gud var højt hævet over den fysiske verden. Andre kunne mene, at Guds søn ikke kunne dø på korset. Det var kun kroppen, der døde, mens han ånd forlod ham umiddelbart inden døden indtraf. Hvorom alting er: Når nu den fysiske verden alligevel var ond og upålidelig, så kunne man vælge ét af to: Enten kunne man lægge størst mulig afstand til al jordisk gods – eller også skeje helt ud – når nu det hele kunne være lige meget.

Sådan har man forsøgt at omgå det faktum, at denne verden også er forbundet med besvær og møje ved at bryde resolut med tanken om, at den i sig selv skulle rumme kimen og adgangen til sin egen højere og evige betydning og sammenhæng. Mens kristendommen siger, at det netop er det, den gør: rummer kimen og adgangen til sin egen højere og evige betydning og sammenhæng. Og baggrunden for det, hørte vi i dagens første læsning om menneskets høje placering i skaberværket, nærmest Gud og skabt i hans billede til at tjene ham og al skabningen.

Så: Må vi forvente os noget af den Gud, vi også kalder skaber? – Ja.

Også i dette liv? – Ja!

For vore nærmeste – Ja!

Også for dem, der lider nød fjernt fra os – og som nogen var klar til at hjælpe i dag, indtil Corona-virusen kom i vejen? – Ja.

Må vi også bede om hjælp i vores daglige arbejde? – Ja, det må vi godt.

For hånden på hjertet: Hvem af os kan trives med at leve på ren modgang...

Det sker, at nogen taler henført om deres

egen selvopofrelse og modgang, næsten som var det en slags gudsbevis. Det skal være skidt, før det kan blive godt. Men det ender let i selvbedrag, i livslede og bitterhed eller slet skjult vrede mod alle de andre – alle dem det går godt, lidt for godt... Sådan ender det i hovmod. I forestillingen om ens egen usædvanligt høje moralske standard – mens man svinger mellem vrede og sorg over, at andre slet ikke har fået øjne op for, hvor høj den standard er og påskønner den, som de burde, hvis de bare vidste, hvad man lider af afsavn... Men faren i evangeliet til dag? Han nærmer sig sin Gud, mens han gør, hvad han kan for at overvinde sin tvivl og holde fast ved det og dem, han holder af. Uden forbehold sætter han alt ind på at finde hjælp...

I den samtalebog, som Jens Andersen lige nåede at lave med Kim Larsen, fortæller Kim Larsen, at han som barn var meget høflig og velopdragen og bad Fadervor hver aften. Derfor bad han sådan, som han havde lært, at man skulle tale til de voksne: ”Fadervor, De som er i himmelen, helliget vorde Deres navn osv.” Men i dag hører vi altså om en far, der trænger sig på – af nød. Fordi han ikke har andre steder at vende sig hen. Og det er den tro, der bliver bønørt. Det er ikke altid, vi oplever det, at vores bønner bliver hørt. Vi forstår ikke hvorfor. Luther kunne tale om en skjult side hos Gud, som vores erkendelse ikke har adgang til. Men han sagde også, at det, det gjaldt om, var at se, hvordan han havde vist sig i sin søn.

Som han gav sig selv for de mange. Det er det, fastetiden skal hjælpe til at gøre tydeligt for os – hvis vi forestiller os fasten som det at nærme os det inderste i kristendommen. – Ja, det er det, hele vores gudstjeneste handler om. Så er troen ikke det samme

som at resignere, men det er at bevare sit håb. Nogle gange stædigt, på trods af omstændighederne. Sådan møder evangeliet os som et Ja til, at vi skal være, hvad vi er skabt til.
Amen.

Stefan Lamhauge Hansen

Sct. Peders Kirke og Havrebjerg Pastorat

Salmer (Den Danske Salmebog):

Nr. 721: Frydeligt med jubelkor
Nr. 20: Jeg ser dit kunstværk, store Gud
Nr. 485: O Jesus, præst i evighed
Nr. 580: Jesus, dødens overvinder
Nr. 172: Se, vi går op til Jerusalem
Nr. 586: Stol du kun på dit Fadervor

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 4193 9000
vartov@vartov.dk